

Česká školní inspekce Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3268/22-A

Název	Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22
Sídlo	Truhlářská 22, 110 00 Praha 1
E-mail	info@truhla.cz
IČO	60446218
Identifikátor	600004546
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Jitka Kendíková
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Truhlářská 22, 110 00 Praha 1
Inspekční činnost na místě	28. 11. 2022 – 1. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského (dále také „škola“ nebo „instituce“) poskytuje všeobecné vzdělávání v denní formě osmiletého studia. Gymnázium se profiluje jako škola s otevřeným vzdělávacím prostředím, na jedné straně poskytuje množství aktivit umožňujících cílenou profilaci nadaným žákům, na druhé straně nabízí širokou podporu

žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2014 došlo k uzavření Centra pro podporu integrace žáků s poruchami autistického spektra, které při škole působilo. Pracovníci školního poradenského pracoviště však nadále poskytují odborné služby v této oblasti nejen žákům školy a jejich zákonným zástupcům, ale také široké veřejnosti. Škola dále rozšířila nabídku volitelných předmětů zaměřených především na badatelskou výuku v přírodovědných předmětech.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 462 žáků v 16 třídách, nejvyšší povolený počet žáků ve škole je využit z 96 %. Škola sdílí společné prostory se Základní školou J. Gutha-Jarkovského.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) souběžně řídí gymnázium a základní školu. Oba subjekty jsou propojeny v oblasti prostorových, materiálních a personálních podmínek. Různé druhy škol s odlišným zaměřením i rozdílným složením žáků kladou na oblast organizace řízení a způsob komunikace zvýšené nároky. Ředitelka ve své funkci efektivně využívá své dlouholeté pedagogické a manažerské zkušenosti. Systematicky naplňuje reálně stanovenou koncepci rozvoje školy, která vychází z velmi dobré znalosti prostředí instituce a odráží záměry zřizovatele. Aktualizované priority a cíle vycházejí z výsledků vlastní analýzy školy, reagují na aktuální celospolečenskou situaci a reflekují potřeby žáků i pedagogů. Ředitelka klade důraz na budování přátelského školního klimatu, ve kterém je možné rozvíjet principy rovného přístupu ke vzdělávání.

Četné partnerské vztahy se pozitivně promítají do práce instituce. Vedení školy podporuje sounáležitost žáků s gymnáziem i propojení vzájemné spolupráce se základní školou, např. organizací tradičních akcí a společnou prezentací obou škol. Stěžejními partnery jsou zákonné zástupci žáků, kteří jsou do života školy zapojeni díky rozmanitým akcím či prostřednictvím uskutečňovaných vzdělávacích programů určených rodičům žáků i širší veřejnosti. Zřízením školního parlamentu vytvořilo vedení školy prostor pro aktivní participaci žáků na chodu školy. K podpoře nadaných žáků a k obohatení výuky napomáhá spolupráce s vysokými školami a odbornými pracovišti.

Realizovaný způsob řízení odpovídá velikosti a podmínkám školy. Účelné přerozdělení kompetencí na zástupce ředitele, další pedagogické pracovníky i pracovníky školního poradenského pracoviště zajíšťuje plynulé fungování gymnázia. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování instituce v rámci činnosti předmětových komisí a prostřednictvím jednání pedagogické rady. Elektronický informační systém školy přispívá k účinnému přenosu informací mezi všemi aktéry vzdělávání, zároveň slouží jako databáze elektronických výukových materiálů. Efektivnímu sdílení informací napomáhá rovněž nastavený systém pravidelných porad i každodenní neformální komunikace jednotlivých účastníků vzdělávání. Pedagogové efektivně spolupracují v rámci předmětových komisí či při realizaci vzdělávání formou četných rozvíjejících aktivit.

Kontrolní činnost vedení školy je prováděna kontinuálně v rámci každodenního chodu gymnázia. Kvalita vzdělávacího procesu je monitorována hospitační činností vedení školy a pracovníků školního poradenského pracoviště. Oblast řízení a evaluace kvality pedagogického procesu však v některých aspektech vyžaduje zlepšení. Zjištění z hospitací, v nichž často schází vhodná doporučení pro zlepšení pedagogické práce, jsou projednávána převážně formou individuální zpětné vazby k práci učitele. Pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy však není v dostatečné míře využito systematické sdílení poznatků z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci

některých nedostatků nebo k ověření posunu úrovně pedagogické práce např. prostřednictvím následných hospitací.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů pro nižší a vyšší stupeň gymnázia. Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje stabilizovaný a téměř plně kvalifikovaný sbor 64 pedagogických pracovníků, včetně 7 asistentů pedagoga. Nekvalifikovanost dvou začínajících vyučujících se odrazila v kvalitě zvolených didaktických postupů, ve výběru metod a forem práce. Začínajícím učitelům je poskytována podpora zkušenějšího pedagoga, není však vždy zcela účinná a efektivní. Díky personální propojenosti základní školy a gymnázia působí někteří učitelé souběžně na obou školách. Další vzdělávání pedagogických pracovníků koresponduje se zaměřením školy a reaguje na aktuální potřeby.

Vícezdrojovým financováním a uvážlivým nakládáním se získanými prostředky se ředitelce daří zajistit plynulý chod školy, naplňovat školní vzdělávací programy a kultivovat školní prostředí. Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek. Škola má odpovídající zázemí kmenových i odborných učeben, většina je vybavena interaktivní tabulí či interaktivním panelem. Stravování pro žáky je zajištěno ve spolupráci se smluvním partnerem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledované výuce převládaly zdařilé hodiny, které se vyznačovaly metodickou propracovaností, účelností didaktických postupů vzhledem k věku žáků a jejich rovnoměrným zapojením do výuky. Společným rysem většiny hospitovaných hodin byla pozitivní pracovní atmosféra a partnerský přístup vyučujících k žákům. Žáci většinou respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími. Hodiny měly promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu a byly organizačně dobře připraveny. Stanovené vzdělávací strategie rozvíjely vědomosti a dovednosti žáků, vhodně formovaly jejich postoje a směřovaly k efektivní přípravě k maturitní zkoušce. Učitelé aktualizovali probíraná téma, propojovali učivo v širších souvislostech a efektivním uplatněním své aprobace účelně rozvíjeli mezipředmětové vazby. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené, žáci měli potřebné množství času k pochopení a procvičení probírané látky. Převažovala frontální výuka s výraznější rolí učitele, doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Na nižším stupni gymnázia byly častěji uplatňovány kooperativní činnosti, práce ve dvojici a skupinová práce, učitelé střídaly pedagogické postupy a vhodnou volbou aktivit podporovali motivaci žáků. Na vyšším stupni gymnázia bylo využíváno vzájemné učení, pedagogové častěji zařazovali rozšiřující učivo pro žáky s větším zájmem o vyučovaný předmět. Nedlouhou součástí těchto vyučovacích hodin byla i práce s různými druhy textů. Žáci v průběhu hospitovaných hodin prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností, samostatně interpretovali myšlenky a vyvozovali závěry. Vzdělávací strategie podporovaly aplikaci vědomostí a dovedností např. formou samostatných prezentací žáků, v hodinách českého jazyka a literatury i formou recitace. Vhodně byla rovněž zařazována práce s chybou, která vedla k samostatnému zdůvodnění a aplikaci správného pracovního postupu. Učitelé mají doklady individuálního pokroku žáků a část vyučujících využívá v rámci hodnocení rovněž předmětových portfolií. Názornost výuky a smyslového vnímání žáků byly v části hodin účelně podpořeny uplatněním didaktické techniky nebo přehledným grafickým záznamem na tabuli. Gymnázium systémově podporuje výuku přírodovědných předmětů, v jejichž rámci pedagogové účelně využívají dovednostně praktických metod a zařazují prvky badatelské výuky.

Účinnost výuky menší části hospitovaných hodin snižovaly některé méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky. Dominující postavení učitele, menší pestrost metod a střídání činností vedla k pasivitě jednotlivců a nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky. V některých hodinách nebyl vytvářen dostatečný prostor pro souvislejší mluvený projev žáků a v části hodin cizích jazyků nebyl cíleně podpořen rozvoj jejich interaktivních řečových dovedností. Vyučující v dostatečné míře nevyužili výhody menšího počtu žáků v hodinách cizích jazyků. V části sledovaných hodin byly uplatněny didaktické postupy, které, vzhledem k druhu školy, nedostatečně podporovaly samostatnost a rozvoj kritického myšlení žáků při vyhledávání informací a práci s různými informačními zdroji.

Učitelé jen v malé míře diferencovali zadávané úkoly s ohledem na žáky s odlišnými individuálními možnostmi a schopnostmi i tempem práce. Výraznější časová či obsahová diferenciacie nebyla ve výuce příliš patrná. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli zapojováni do vzdělávacích aktivit v rámci třídy, někteří používali kompenzační pomůcky, byli i mezi oceňovanými za aktivní práci v hodinách. V části sledované výuky pedagogové rovněž jen v malé míře reflektovali potřeby nadaných žáků a žáků s větším zájmem o vyučovaný předmět zařazováním rozšiřujícího učiva. Učitelé nevedli žáky ke vzájemnému kriteriálnímu hodnocení, a to ani v případech, které se v průběhu výuky přímo nabízely, např. zhodnocení samostatných výstupů žáků při prezentaci či recitaci. Žáci tak byli jen ojediněle vedeni k objektivnímu posouzení kvality práce svých vrstevníků a k sebereflexi vlastního výkonu. Učitelé jen ve výjimečných případech využívali formativní funkci hodnocení. Část sledovaných hodin vykazovala ne zcela efektivní časové a organizační rozvržení činností. V závěru vyučovacích hodin nebyl rovněž vytvořen prostor pro shrnutí probraného učiva a vyhodnocení splnění stanoveného vzdělávacího cíle učitelí ani žáky. V části hospitované výuky byla zaznamenána nižší úroveň jazykové kultury (používání obecné češtiny některými žáky i učiteli).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje dostatečný počet zájemců o studium, kterým škola v rámci přípravy nabízí kurzy i možnost přijímací zkoušky nanečisto. Ke vzdělávání jsou přijímáni uchazeči na základě úspěšnosti v jednotné přijímací zkoušce z českého jazyka a matematiky a při předchozím vzdělávání.

Ke sledování dosaženého rozvoje studijního potenciálu žáků i úrovně osvojených znalostí škola využívá účinné nástroje interní a externí evaluace v nižším i vyšším stupni gymnázia, např. rozřazovací a srovnávací testy, předmětová portfolia nebo výběrová zjišťování. Propracovaný koncept ročníkových prací v celém osmiletém cyklu studia systémově podporuje nejen mezipředmětové vztahy a týmovou spolupráci žáků, ale i komplexní rozvoj kompetencí potřebných pro jejich další profesní směřování, např. odborné, jazykové, akademické i prezentační dovednosti. K posouzení naplňování výstupů stanovených ve školních vzdělávacích programech i k systematické přípravě žáků k ukončování studia napomáhá i tzv. malá maturita v sextě gymnázia. Analýza dosažených výsledků tak umožňuje periodicky sledovat individuální pokrok každého žáka, srovnávat skupinové výstupy a efektivně zaměřit závěrečnou přípravu žáků k maturitní zkoušce v modelových podmínkách.

Škola využívá jednotně nastavený systém kriteriálního hodnocení podle charakteru vyučovacího předmětu a se stanovením hranice povinné účasti žáků ve výuce. Potřebné úpravy hodnocení probíhají také v rámci předmětových komisí, např. v souvislosti s legislativními změnami při organizaci profilové části maturitní zkoušky. Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou na úrovni školy systematicky vyhodnocovány.

Pozornost je věnována také specifickým oblastem, mj. důsledkům distanční výuky, přechodu žáků z nižšího na vyšší stupeň gymnázia, problémům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáků ohrožených studijním neúspěchem. K prevenci neprospěchu škola využívá vhodně nastavené aktivity, např. doučování, individuální konzultace, dělené hodiny matematiky, spektrum volitelných předmětů či testy maturitní kompetence v předmětech společné části maturitní zkoušky.

Z analýzy průběžných a celkových výsledků ve sledovaném období je zřejmé, že dosahovaly velmi dobré úrovně. Více než polovina žáků prospěla s vyznamenáním, neprospěli pouze jednotlivci a rovněž i vykázaná absence byla nízká (v průměru okolo 50 hodin na žáka za školní rok). Školou identifikovaný výkyv v nárustu počtu zameškaných hodin ve školním roce 2021/2022 souvisel s uplatňováním karanténních opatření, přičemž nízký podíl žáků s neuvažovanou klasifikací k 30. 6. zůstal nezměněn (asi 1 % žáků).

S dosahovanými výsledky koresponduje také úspěšnost žáků při ukončování studia, kdy více než polovina žáků dlouhodobě maturuje s vyznamenáním, neprospívající se objevili pouze výjimečně. V posledních třech školních letech dosáhli žáci ve srovnání s danou skupinou oborů v předmětech společné části maturitní zkoušky lepších výsledků, než je republikový průměr. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že přibližně polovina maturujících si volí zkoušku z matematiky a jsou v ní úspěšní. Výsledky společné a profilové části maturitní zkoušky byly v tomto období vyvážené.

Gymnázium cíleně vytváří vhodné podmínky pro všeobecný rozvoj osobnosti žáků a jejich individuálních nebo skupinových zájmů, např. široké spektrum rozšiřujících vzdělávacích aktivit, pobytové akce či zahraniční výmeny. Žáci se aktivně zapojují do organizace tradičních akcí, reprezentace školy v regionálních kolech předmětových olympiád nebo v projektu Paměti národa. Významné úspěchy na celostátní úrovni zaznamenali v umělecké oblasti i v mezinárodní astronomické soutěži. Motivační prostředí pro vzdělávání dokládají výborné výsledky vzdělávání v primách gymnázia (tři čtvrtiny žáků prospěly s vyznamenáním), množství udělovaných pochval i každoroční vyhodnocení nejlepších žáků školy formou akce „Zlatá truhla“.

S vysokou mírou osвоjených znalostí a dovedností žáků koresponduje rovněž úspěšnost absolventů při přijetí ke studiu na vysokých školách různého zaměření, včetně zahraničních.

Komplexní systém poradenských služeb vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání žáků rozdílného spektra nadání i vzdělávacích potřeb, včetně žáků nadaných, žáků s poruchou autistického spektra či zdravotním postižením. Podporu žákům i jejich zákoným zástupcům poskytuje kvalifikovaný a zkušený tým pracovníků školního poradenského pracoviště, který se od poslední inspekční činnosti rozšířil o dvě speciální pedagožky, psycholožku a metodičku prevence. Různá míra pomoci je poskytována na základě spolupráce se školskými poradenskými zařízeními např. formou individuálních vzdělávacích plánů či asistentů pedagoga. Účinnost podpory jednotlivým žákům je pravidelně vyhodnocována.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy, semináře, spolupracuje s externími organizacemi. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje vhodná intervence. Nastavené preventivní mechanismy jsou funkční a přispívají k eliminaci rizikového chování žáků, což dokládá i nižší počet ukládaných kázeňských opatření a nízká míra neomluvené absenze. Ojedinělé závažné porušení školního rádu je řešeno jednáním s rodiči a v souladu s určenými pravidly, např. hodnocení sníženým stupněm z chování.

Závěry

Vývoj školy

- Od posleního inspekčního hodnocení škola rozšířila nabídku volitelných předmětů zaměřených především na badatelskou výuku v přírodovědných předmětech. Promyšlený systém ročníkových prací umožňuje komplexní rozvoj kompetencí žáků školy. Zřízením školního parlamentu vytvořilo vedení školy prostor pro aktivní participaci žáků na chodu školy. Školní poradenské pracoviště se rozšířilo o další členy. Při škole již nepůsobí Centrum pro podporu integrace žáků s PAS, pracovníci školního poradenského pracoviště však nadále poskytují odborné služby nejen žákům školy a jejich zákonním zástupcům, ale také široké veřejnosti.

Silné stránky

- podpora praktických dovedností žáků při badatelské výuce v přírodovědných předmětech
- koncept ročníkových prací systémově podporuje mezipředmětovou provázanost, týmovou spolupráci a komplexní rozvoj kompetencí žáků v celém studijním cyklu gymnázia
- komplexní rozvoj osobnosti žáků prostřednictvím rozšiřujících vzdělávacích aktivit a jejich podíl na organizaci tradičních akcí školy
- dlouhodobě výborné výsledky vzdělávání žáků při ukončování studia

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně efektivní časové a organizační rozvržení činností ve struktuře vyučovacích hodin vzhledem k věku a potřebám žáků v části výuky
- malá míra obsahové a časové diferenciace výuky vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků a nižší míra zapojení žáků do evaluačních aktivit při závěrečném shrnutí a využívání vzájemného kriteriálního hodnocení
- méně časté využívání práce s informačními zdroji a vytváření prostoru pro souvislejší vyjádření žáků v části výuky
- menší účinnost pedagogického řízení v oblasti metodické podpory začínajících pedagogů a následné kontroly

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- lépe dodržovat strukturu vyučovací hodiny a její efektivní časové a organizační rozvržení
- ve větší míře zařazovat diferencované zadávání úkolů vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků, více zapojovat žáky do evaluačních aktivit při závěrečném shrnutí vyučovací hodiny a do vzájemného kriteriálního hodnocení
- ve výuce více podporovat vzdělávací postupy zaměřené na samostatné vyhledávání informací a systematickou práci s textem
- nastavit důsledný kontrolní systém, hospitační činnost cíleně směřovat ke konkrétním doporučením pro zkvalitnění výuky a vzdělávání, zajistit systematickou podporu začínajícím pedagogům, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření formou následné kontroly
- vést žáky k souvislému ústnímu projevu nejen v hodinách cizích jazyků, více dbát na jazykovou kulturu ve vyučování

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 30. 6. 2019
2. Školní vzdělávací programy pro nižší a vyšší stupeň osmiletého gymnázia, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2021
3. Školní řád, Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22, s účinností od 1. 9. 2021, včetně přílohy
4. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
5. Třídní knihy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekce
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023
7. Školní matrika vedená k termínu inspekce (vybraný vzorek)
8. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekce
9. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekce
10. Zápis z předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekce
11. Portfolio činnosti školního poradenského pracoviště, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekce
12. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
13. Smlouva o zajištění školního stravování s poskytovatelem stravovacích služeb, platná v hodnoceném období
14. Účetní závěrka za rok 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Bc. Tibor Slažanský,
školní inspektor

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.